

08.11.2024

Dnro 559/03.04.04.10/2023

Asia Palkan takaisinperintää koskeva valitus

Valittaja Marko Tamminen

Päätös, josta valitetaan

Tampereen kaupunginhallituksen päätös 6.2.2023 § 66

Asian aiempi käsittely

Tampereen kaupungin elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja on 7.8.2020 (§ 52) päättänyt, että Marko Tammiselta peritään takaisin tehtävän vaatavuuden arvioinnin perusteella määrätty tehtäväkohtaisen palkan osa (TVA-lisä) ajalta 1.1.–31.12.2019 erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti.

Kaupunginhallitus on 19.10.2020 (§ 433) hylännyt Tammissen oikaisuvaatimuksen.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 28.2.2022 antamallaan päätöksellä numero 22/0050/2 kumonnut palvelualueen johtajan ja kaupunginhallituksen päätökset.

Asian uusi käsittely kaupungin viranomaisissa

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja on 11.11.2022 (§ 129) päättänyt, että Tammiselle ajalta 1.1.–31.12.2019 virheellisesti maksettu TVA-lisä 2 640 euroa peritään takaisin kokonaisuudessaan.

Tamminen on hakenut päätökseen oikaisua.

Kaupunginhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Päätöksen perustelujen mukaan ammatillisen koulutuksen johtaja on päättänyt 19.3.2019 (§ 48), että kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaista tehtäväkohtaista lisää maksetaan pääsääntöisesti ajalla 1.1.–31.12.2019 päätöksen ohessa olleen liitteen mukaisesti. Keväällä 2020 liitteessä havaittiin virheitä, joiden takia oli maksettu seitsemälle henkilölle aiheettomasti TVA-lisää. Työntekijä kuuli 19.5.2022 edellä mainittuja henkilöitä virheellisen hallintopäätöksen korjaamisesta ja ilmoitti kuulemisen päätteeksi, että päätöksen 19.3.2019 liitteessä ollut kirjoitusvirheeseen verrattavissa oleva selkeä virhe korjataan hallintolain 51 §:n mukaisesti poistamalla liitteestä seitsemän henkilön nimi.

Viranomaisena ei ole tutkinut eikä harkinnut kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen palkkausjärjestelmän mukaisen TVA-lisän maksamista Tammisselle, joka kuuluu kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen soveltamisalan piiriin. Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkkausjärjestelmässä ei ole TVA-lisän nimellä maksettavaa palkan osaa. Asiassa on siis yksiselitteisesti kyse kirjoitusvirheeseen verrattavissa olevasta selkeästä virheestä, joka viranomaisen on korjattava omasta aloitteestaan.

Arviointikriteerit TVA-lisän saamiseksi ovat olleet selkeät. Ammatillisen koulutuksen johtaja ja asianomaista henkilöstöä edustava pääluottamusmies ovat olleet yksimielisiä siitä, missä tilanteissa ja olosuhteissa oikeus TVA-lisään muodostuu henkilöstölle. Valmisteluvaiheessa on kuitenkin tapahtunut virheitä, joiden takia seitsemän henkilöä on päätyttyä erehdyksessä listalle. Virheen korjaaminen ei johda Tammisselle kohtuuttomaan lopputulokseen, koska perustetta TVA-lisän saamiseen ei ole ollut. Viranhaltijoiden tasapuolinen kohtelu edellyttää, että aiheettomasti maksettu TVA-lisä peritään kaikilta viranhaltijoilta kokonaisuudessaan takaisin.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Tamminen on vaatinut, että palvelualueen johtajan ja kaupunginhallituksen päätökset kumotaan ja että Tampereen kaupunki velvoitetaan korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa 500 euroa laillisine viivästyskorkoineen.

Sama asia on jo kertaalleen lainvoimaisesti ratkaistu Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksellä 28.2.2022. Kaupunki ei voi ottaa kertaalleen lainvoimaisesti ratkaistua asiaa uudelleen käsiteltäväkseen.

Koska TVA-lisän saamisen edellytykset on viranhaltijan päätöksellä tutkittu ja harkittu, ei palkkausta voida takautuvien vaikutuksien oikaista. Hallintolain 6 §:ään sisältyvä luottamuksensuojan periaate rajoittaa edunsaajien päätösten peruuttamista taannehtivien vaikutuksien ja yleensäkin päätösten muuttamista yksityiselle haitalliselle suuntaan. Tamminen ei ole missään vaiheessa antanut mitään virheellisiä tai puutteellisia tietoja työnantajalle, ja hänellä on ollut täysi oikeus luottaa, että hänen palkkansa on määritelty ja maksettu oikein. Lisän myöntämistä koskeva asia on ennen sen ratkaisua käynyt koulutus- ja hallintopalveluiden valmistelun, koulutusjohtajan sekä henkilöstö- ja hallintopalveluiden valmistelun

läpi. Korjattu virhe ei ole johtunut Tammisesta, ja kaupungin päätös johtaa hänelle kohtuuttomaan lopputulokseen. Henkilöstön tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu ei toteudu, jos Tamminen on ainoa tiimivastaava, jolle tehtävän hoitoon liittyvää TVA-lisää ei makseta.

Lisäksi Tamminen on viitannut korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiin 19.12.1991 taltionumerot 4805–4807 sekä Helsingin hallinto-oikeuden päätöksiin 28.11.2014 nro 14/0980/2 ja 20.10.2014 nro 14/0851/2.

Lausunnot ja selitykset

Tampereen kaupunki on lausunnossaan vaatinut, että valitus hylätään ja Tamminen velvoitetaan korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut 450 euroa lainmukaisine viivästyskorkeineen. Tamminen on lisätty erehdyksessä ammatillisen koulutuksen johtajan 19.3.2019 päätöksen liitteenä olleeseen opetushenkilöstön taulukkoon ja tämän seurauksena hänelle on maksettu aiheettomasti opetushenkilöstölle maksettava TVA-lisä. Tamminen työskenteli vuonna 2019 kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen soveltamisalaa kuuluvassa koulutussuunnittelijan tehtävässä, joten työnantajalla ei ole ollut perustetta maksaa hänelle kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen perusteella maksettavia lisiä. Mainitun päätöksen valmisteluun on osallistunut vain kukin koulutuspäällikkö omien alaiensa osalta. Tamminen viittaamat oikeustapaukset eivät sovellu nyt käsiteltävänä olevaan tilanteeseen.

Tamminen on antanut selityksen ja ilmoittanut oikeudenkäyntikulujensa määräksi 1 250 euroa.

Tampereen kaupunki on antanut lausunnon Tamminen oikeudenkäyntikuluja koskevasta vaatimuksesta, vaatinut vaatimuksen hylkäämistä perusteettomana ja myöntänyt kulujen kohtuulliseksi määräksi enintään 270 euroa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää Tamminen ja Tampereen kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Hallintolain 51 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Saman pykälän 2 momentin mukaan virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen eikä virhe ole aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä.

Hallintolain 52 §:n 2 momentin mukaan asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n 1 momentin mukaan aiheettomasti maksettu palkka tai muu palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden määrä saadaan periä takaisin.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Ammatillisen koulutuksen johtaja on 19.3.2019 (§ 48) päättänyt, että Tampereen seudun ammattiopiston opetushenkilölle maksetaan vuonna 2019 kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimukseen perustuvaa TVAlisää eli tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella määrättävää tehtäväkohtaisen palkan osaa päätöksen liitteen mukaisesti. Päätöksen alkuperäiseen liitteeseen on merkitty, että Tamminen toimii tiimivastaavana ja hänelle maksetaan kyseistä palkanosaa 220 euroa kuukaudessa.

Hallinto-oikeus on 28.2.2022 antamallaan päätöksellä numero 22/0050/2 kumonnut edellä mainitun palkanosan takaisinperintää koskeneet työnantajan päätökset, koska työnantaja oli 19.3.2019 tekemänsä palkkauspäätöksen perusteella ollut velvollinen maksamaan siinä tarkoitettut etuudet Tammiselle eikä työnantajan voitu sen vuoksi katsoa maksaneen takaisin perittäväksi määräämänsä palkkaa aiheettomasti.

Työnantaja on hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen korjannut ammatillisen koulutuksen johtajan tekemää palkkauspäätöstä poistamalla Tammisen ja kuuden muun henkilön nimet päätöksen liitteestä, jossa on lueteltu henkilöt, joille tehtävän vaativuuden arviointiin perustuvaa lisää maksetaan. Tammista ja muita asianosaisia on kuultu korjaamisesta 19.5.2022.

Kun hallinto-oikeuden 28.2.2022 antamalla päätöksellä ei ole ratkaistu ammatillisen koulutuksen johtajan 19.3.2019 tekemän palkkauspäätöksen lainmukaisuutta, ei hallinto-oikeuden päätös ole estänyt kaupunkia korjaamasta virheelliseksi katsomaansa palkkauspäätöstä. Lainvoimaisessakin päätöksessä oleva asia- tai kirjoitusvirhe voidaan korjata hallintolain 52 §:n mukaisessa menettelyssä. Hallintolain 51 §:n 2 momentin mukaan kyseisen pykälän nojalla voidaan korjata yksin viranomaisen syystä aiheutunutkin virhe, jos korjaaminen ei johda asianosaiselle kohtuuttomaan lopputulokseen. Tamminen on pitänyt virheen korjaamista kohtuuttomana muun muassa viranhaltijoiden tasapuoliseen kohteluun, takaisin perittävän palkan suuruuteen, työnantajan toimintaan ja luottamuksensuojaan liittyvistä syistä. Tasapuolisen kohtelun vaatimus ja yhdenvertaisuusperiaate sisältävät vaatimuksen samanlaisesta kohtelusta samanlaisissa tilanteissa. Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen soveltamisalalla työskentelevien viranhaltijoiden ja opetushenkilöstön palkkauksen rakenne ja tehtävät poikkeavat toisistaan, eivätkä palkan määräytymisen kannalta merkitykselliset olosuhteet ole kyseisiin henkilöstöryhmiin kuuluvien kohdalla samanlaisia. Kaupungin

lausunnosta ilmenee, että Tammiselle oli maksettu merkittävästi suurempaa tehtäväkohtaista palkkaa kuin muille koulutussuunnittelijoille eikä työnantaja ollut sen vuoksi katsonut viranhaltijoiden tasapuolisen kohtelun näkökulmasta perustelluksi tarkistaa hänen palkkaansa, kun hänet määrättiin tiimivastaavaksi. Palkan takaisin perimisen ei voida näissä oloissa katsoa loukkaavan tasapuolisen kohtelun vaatimusta. Tammiselta takaisin perittävän palkan määrää ei voida pitää erityisen suurena, eikä hänen luottamustaan palkkauspäätöksen pysyvyyteen voida edellä tässä päätöksessä mainituista syistä pitää oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuna. Palkkauspäätöksen virheen korjaamisen ei näissä oloissa voida Tammisen esittämällä perusteilla katsoa johtavan hänelle kohtuuttomaan lopputulokseen.

Kun peruste kysymyksessä olevan palkanosan maksamiselle on palkkauspäätöksen korjaamisen vuoksi poistunut, työnantaja on voinut päättää periä sen takaisin. Palvelualueen johtajan ja kaupunginhallituksen päätökset eivät siten ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisia.

Oikeudenkäyntikulut

Kun valitus hylätään, Tammiselle ei määrätä korvattavaksi oikeudenkäyntikuluja. Häntä ei kuitenkaan ole velvoitettava korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikuluja, koska oikeudenkäyntikulujen korvaamista on pidettävä asian laatu ja oikeudenkäyntiin johtaneet syyt huomioon ottaen kohtuuttomana.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Hallintolaki 6 §
Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 50 § 1 momentti ja 53 §
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Vilma Lehmonen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Marianne Kivistö ja Liisamaija Kangas.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Marko Tamminen kirjeitse
Jäljennös	Tampereen kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä Asiamies: juristi Minna Kaipinen sähköpostitse Tampereen kaupungin elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja sähköpostitse
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa, laskutetaan myöhemmin

vl

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15